Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Sciences

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 8, Sayı: 54, Ekim 2021, s. 160-180

ISSN: 2149-0821 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/SOBIDER.52635>

Serhat KAVUK

MEB Sosyal Bilgiler Öğretmeni, Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek
Lisans öğrencisi

Prof. Dr. Asım ÇOBAN

Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü,
asim.coban@amasya.edu.tr ORCID: 0000-0002-7865-7561

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN BASKIN ÖĞRENME STİLLERİNİN CİNSİYETLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Özet

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının öğrenme stilleri içerisinde tercih ettikleri baskın öğrenme stillerini belirlemek, cinsiyetlerinin ve öğrenim türlerinin öğrenme stillerine etkisini incelemektir. Son dönemlerde üzerinde yoğun olarak çalışılan ve öğrenme öğretme sürecinde son derece etkili olan değişkenlerden biri de öğrenme stilleridir. Öğrenme stillerini ele alan birçok öğrenme stili modeli bulunmaktadır. Temeli yaşantısal öğrenme kuramına dayalı Kolb Öğrenme Stili Modeli, yaygın olarak kullanılan modellerden biridir. Kolb öğrenme stili modelinde ayırıştırıcı, değiştiren, özümseyen ve yerleştiren olmak üzere dört temel öğrenme stiline söz edilmektedir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kolb Öğrenme Stili Envanteri kullanılmıştır. Çalışma grubunu (örneklem) 2014-2015 öğretim yılında Amasya Üniversitesi, İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda okuyan toplam 80 öğrenci oluşturmakta olup, örneklem rastgele oluşturulmuştur. Örneklem %50'si kız ve %50'si erkek öğrencilerden meydana gelmektedir. Çalışmanın sonuçlarına bakıldığında cinsiyetin, öğrenme stili tercihinde anlamlı kabul edilecek bir etkisinin olmadığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Öğrenme stilleri, Kolb öğrenme stili, cinsiyetler, kolbun dört öğrenme yeteneği

SOCIAL STUDIES TEACHING STUDENTS EXAMINATION OF DOMINANT LEARNING STYLES BY GENDER

Abstract

The aim of this study is to determine the dominant learning styles that social studies teacher candidates prefer among these learning styles, and to examine the effects of their gender and learning styles on learning styles. Learning styles are one of the variables that have been studied extensively in recent years and that have been extremely effective in the learning and teaching process. There are many learning style models that address learning styles. Kolb Learning Style Model, which is based on experiential learning theory, is one of the widely used models. In the Kolb learning style model, four basic learning styles are mentioned: converging, changing, assimilating and placing. Kolb Learning Style Inventory was used as a data collection tool in the research. The study group (sample) consisted of 80 students (randomly) studying at Amasya University, Department of Primary Education, Department of Social Studies Education in the 2014-2015 academic year. 50% of the sample is female and 50% is male. However, it was found that gender did not affect the preferred learning style.

Keywords: Learning styles, Kolb learning style, Kolb's four learning abilities.

1.GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın kurumsal temeli, gerekçesi, amacı, varsayımları ve sınırlılıklarına yer verilmiştir.

1.1.Araştırmanın Kuramsal Temeli

Literatürde birçok öğrenme stili ve öğrenme stili modeli yer almaktadır. Tanım ve modeller arasındaki farklar öğrenmenin farklı boyutlarda oluşması ve buna bağlı olarak da kuramcılarının öğrenme stillerini farklı noktalara odaklanarak tanımlamalarından ileri gelmektedir.

Öğrenme stilleri kavramsal olarak ‘bireylerin bilgiyi anlamlandırma ve yapılandırmada ya da çevresel uyaranlara verdikleri tepkilerde farklı yöntemler kullanmaları’ olarak tanımlanmaktadır. Bazen de öğrenme stili kavramı, bireylerin öğrenmeyi gerçekleştirdiği dış dünyayı nasıl algıladığının, öğrenme çevresi ile nasıl etkileşime girdiklerinin ve öğrenme çevresine nasıl tepki verdiklerinin bilişsel, duyuşsal ve fizyolojik özelliklerin bağlantısı olarak da tanımlanmaktadır. Dunn ve Dunn (1993)’ a göre “öğrenme stili her bireyde farklılık gösteren, bireyin yeni ve zor bilgi üzerine konsantre olması ile başlayan, bilgiyi alma ve zihne yerleştirme süreciyle devam eden bir yoldur (Aktaran: Ekici, 2003).

Öğrenme stili anlamsal olarak düşünme, anlama, bilgiyi işleme veya öğrenmeyi öğrenme yolu olarak da açıklanmaktadır. Öğrencilerin çevresini algılama, bilgiyi işleme, çevresi ile etkileşim kurma ve tepkide bulunmada kullandığı tercihleri belirleyen özellikler” olarak ifade edilmektedir. Bazı öğrenciler öğrenmesini gerçekleştirirken veriler, olaylar ve algoritmalar üzerine düşünürken, bazıları da kuramsal ve matematiksel modellerde daha rahattırlar. Bazı öğrenciler resim, grafik gibi bilginin görsel gösterimine daha rahat tepki gösterirken, bazıları da yazılı ve sözlü açıklamalara ilgi gösterirler. Bazıları aktif ve etkileşimli bir şekilde öğrenmeye ilgi duymaktadırlar. Bu farklılıklar öğrencinin öğrenme stillerini ortaya koymaktadır. (Kılıç,

2002), Kolb öğrenme stillerini; öğrenmede kişisel olarak tercih edilen metot olarak tanımlamaktadır. Kolb Öğrenme Stili Modeli'nin temelinde Yaşantısal Öğrenme Kuramı bulunmaktadır. Bu kuram Davranışçı ve Bilişsel alan kuramlarına alternatif getirmek yerine, öğrenmenin yaşantı, biliş, algı ve davranışın birleşimi olduğunu ortaya koymaktadır (Kolb, 1984; akt. Uğur, 2008). Kolb (1984), öğrenme stillerinin belirlenmesinde dört öğrenme yeteneği tanımlamıştır (Demirkaya, Mutlu ve Uşak, 2003).

Şekil 1. Kolb Öğrenme Stili Modeli (McCarthy, 1987: 34)

Somut Yaşantı (SY) öğrenme biçiminde kuram ve genellemeler yardımıyla öğrenme yerine, hissederek öğrenme ön plana çıkmaktadır. Kişisel yaşantılar geçirmek, insanlarla etkileşim kurmak, bu biçimde öğrenenlerin iyi oldukları özellikler arasında sayılmaktadır. Hayal ya da kurmaca dünyalardaki yaşantılar yerine somut yaşantılar, akran gruplarından oluşan ortamlardaki tartışmalar, çevresindekilerden dönüt alma ve bireysel çalışmalar en sık başvurdukları öğrenme etkinlikleri arasında yer almaktadır (Kolb, 1984 akt. Uğur, 2008).

Yansıtıcı Gözlem (YG öğrenme biçiminde fikirleri ve durumları kavramak için dikkatli bir gözlem ve tanımlama süreçlerinden geçildiğinden söz edilebilir. İzleme ve dinlemenin yoğun olduğu bu öğrenme biçimini tercih eden bireylerde durum ya da fikirlerin zıddının oluşması durumunda neler olabileceği ile ilgili öngörülerden bahsedilebilmektedir. Bireye gözlemci rolü veren etkinlikler, düz anlatım yöntemi ile öğrenme ve bilgi ölçen objektif test maddelerinin yer aldığı sınama durumları bu biçimle öğrenen bireylerin tercihleri arasında sayılmaktadır (Kolb, 1984 akt. Uğur, 2008 .)

Soyut Kavramsallaştırma (SK) öğrenme biçimini tercih eden bireyler durum ve problemleri anlamlandırmada duygularından çok mantık ve düşüncelerine önem verirler. Problemleri aşmak için sistematik planlar kurar, problemle ilgili kuramsal bilgilerden yararlanırlar. Düşünerek öğrendiklerinden, bireysel çalışmalar, mantıksal fikir analizleri, sistematik planlamalar, durumları değerlendirmede düşünsel aktiviteler kullanmak öğrenirken izleyecekleri yollar arasında sayılabilir (Kolb, 1993).

Aktif Yaşantı (AY) öğrenme biçiminde bireyler, durumları değiştirme ve yaşantıları etkilemede aktiftirler. Başladıkları işi bitirme düşüncesindedirler ve sonuçta elde ettikleri ürünün üzerindeki etki ve yaratıcılıklarını görmek isterler. Bunun için de yaparak öğrenme onlar için ideal bir yoldur. Risk alabilmeleri, bulundukları ortamda olay ve bireyleri eylemleriyle etkilemeleri, iş bitirici olmaları göze çarpan özellikleri arasında sayılabilir (Kolb, 1993). Bu öğrenme biçimini özümseyen bireylere öğrenme-öğretme ortamı imkânı sağlarken, uygulamaya

yönelik küçük grup tartışmalarının yapılabileceği, bireysel öğrenme aktivitelerinin gerçekleştirilebileceği ve proje çalışmalarının yer aldığı eğitim durumlarının gerekliliği üzerinde durulmaktadır (Ergür, 1998).

Yaşantısal öğrenme kuramına göre, öğrenme bir döngü biçimidir ve birey için zaman zaman yukarıda açıklanan dört öğrenme biçiminden biri öncelik kazanır ve öğrenme yaşantısında bu döngüden sayısız kez geçilmesi kaçınılmazdır. Her bireyin öğrenme stili de bu dört temel öğrenme biçiminin bileşenidir. Birleştirilmiş puanlar bireyin soyuttan somuta (SK-SY), aktiften yansıtıcıya (AY-YG) kadar farklı tercihlerini ortaya koymakta ve bireyin hangi öğrenme stiline sahip olduğunu göstermektedir. Somut Yaşantı ve Yansıtıcı Gözlem öğrenme biçimlerinin bileşeni Değiştiren, Yansıtıcı Gözlem ve Soyut Kavramsallaştırma biçimlerinin bileşeni Özümseyen, Soyut Kavramsallaştırma ve Aktif Yaşantı biçimlerinin bileşeni Ayrıştıran ve Somut Yaşantı ile Aktif Yaşantı biçimlerinin bileşenleri de Yerleştiren öğrenme tipidir (Aktaş ve Mirzeoğlu, 2008).

Yerleştiren öğrenme stilinde yaparak ve hissederek öğrenirler (Aşkar ve Akkoyunlu, 1993; Ergür, 1998). Yeni deneyimler ve planlı işlerden hoşlanırlar. Zihinsel analizler yerine duygularıyla hareket etmeyi, teknik analizler sonucu bilgi edinmek yerine insanlarla girdikleri diyaloglar sonucunda bilgi edinmeyi tercih ederler. Bu öğrenme stiline bireylerin göze çarpan en güçlü özellikleri, iş bitiricilikleri, liderlik vasıfları ve risk alabilmeleridir. Bu öğrenme stiline bireylerin zayıf yönleri ise, bir işi zamanında bitirememeleri, pratik olmayan planlar yapmaları ve hedefe yönelememeleridir. Ayrıca hedefe yönelme, yeni fırsatlar arama, diğer insanları etkileyerek liderlik yapma, kişisel katılım, diğer insanlarla ilgilenme konularında pratik yaparak kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir (Kolb, 1993). Özümseyen öğrenme stiline sahip bireylerle birlikte çalışarak, olaylar arasındaki bağlantıyı görmeye çalışan ve bir olayın önemini arz eden yönleri yerine, uzun dönemde faydası olacak yönleri üzerinde düşünme becerilerini kazanabilirler (Ergür, 1998).

Değiştiren öğrenme stiline sahip bireyler, somut olaylara farklı açıdan bakabilirler (Çok Boyutluluk). Onların olaylara yaklaşımı harekete geçmekten çok gözlemle sınırlıdır. Beyin fırtınası yöntemindeki gibi, geniş bir hareket alanında farklı fikirlerin üretilmesinden zevk almaktadırlar. Genel kültürel ilgileri vardır ve bilgi toplamaktan hoşlanırlar. Bu stile sahip bireylerin güçlü yönleri arasında; hayal gücü, insanları anlayabilme, problemlerin farkında olma, beyin fırtınası tekniği kullanarak durumla ilgili geniş bir bakış açısına sahip olabilme sayılabilir.

Değiştiren öğrenme stiline sahip bireylerin pratik uygulamaları, diğer insanların duygularına ve değerlerine karşı duyarlı olma açık bir zihinle dinleme, bilgi toplama ve belirsiz durumların etkilerini tahmin konularında olmalıdır (Kolb, 1993). Ayrıştıran öğrenme stiline sahip bireylerle çalışıp, var olan konuları tartışarak onlardan olayla ilgili fark etmedikleri olası sonuçları ve uygulamaları görme olanağına kavuşmak ve yeri geldiğinde duyguları bir kenara atarak sayısal veriler toplayıp analiz ederek sonuca varmayı öğrenmeleri gerekmektedir (Ergür, 1998).

Özümseyen öğrenme stiline sahip bireylerin özelliklerini taşıyan bireyler geniş bir aralıktaki kapsamlı bilgiyi anlayıp onları mantıklı bir bütüne dönüştürebilmektedirler. İnsanlarla ilgilenmek yerine soyut kavram ve konularla ilgilenmeyi tercih etmektedirler. Genellikle, kuramların mantıksal yönüne pratik öneminden daha fazla önem verirler. Planlayabilme, modeller yaratma, problem

tanımlama, kuramlar geliştirme güçlü oldukları noktalardır. Hatalardan öğrenememe (bir ders çıkartamama), çalışma için duyarlı bir zemin oluşturamama, sistematik bir yaklaşım izleyememe zayıf oldukları noktalar arasında sayılabilir. Bilgileri örgütleme, kavramsal modeller oluşturma, kuram ve fikirleri sınamak veya deneme, deneyler tasarlama, nicel veri analizi yapma konularında alıştırmalar yaparak özelliklerini geliştirmelerinin faydalı olacağı belirtilmektedir (Kolb, 1993). Bu öğrenme stiline sahip bireyler, öğrenme döngüsüne etkin olarak katılıp öğrenme hızlarını artırmaya kendi ve diğer bireylerin duygu ve tepkilerine karşı daha duyarlı olmaya, soyut kavramlar ve fikirler üzerinde odaklaşmak yerine yeni düşünce, beceri ve kavramlar üzerine düşünerek yeni öğrenme fırsatları yaratmaya, kişilerarası etkinliklerde daha aktif rol alarak, duygularını dile getirmeye ve sayısal olmayan verilerle ilgili yeteneklerini geliştirmeye gereksinim duymaktadırlar (Ergür, 1998).

Ayrıştıran öğrenme stiline sahip bireyler fikir ve kuramların pratik olarak kullanılmasında oldukça iyidirler. Problem çözme, karar verme konusunda başarılıdırlar. Teknik iş ya da problemlerle uğraşmayı sosyal ilişkilere tercih etmektedirler. Problem çözme, karar verme, tümdengelimci akıl yürütme, problemleri saptayabilme güçlü yönleri arasında sayılabilir. Zayıf yönleri ise; odak noktasından yoksun olma, fikirleri farklı noktalardan alıp test etmeme ve dağınık düşüncelere sahip olma şeklinde sıralanabilir. Düşünme ve işe koyulmada yeni yollar oluşturma, yeni fikirleri ve en iyi çözümü deneme, karar verme ve hedefler oluşturma konularında alıştırmalar yaparak kendilerini geliştirebilirler (Kolb, 1993). Bu öğrenme stiline sahip bireylerin Değiştiren öğrenme stiline sahip bireyler ile çalışarak daha önce dikkate almadıkları soru ve olasılıkları fark etmeye ve olaylar ile ilgili çabuk sonuçlara varmaktan sakınarak, olayların birey yönü ile ilgili bilgiler toplamaya yoğunlaşmaları gerekmektedir (Ergür, 1998; akt. Uğur, 2007).

1.2. Araştırmanın Gerekçesi

Öğrenme stili kavramı, son yıllarda Kolb'un "Yaşantısal Öğrenme Kuramı"nın bir sonucu olarak eğitim alanımızdaki yerini almıştır. Kolb'a göre yeni bilgi, beceriler veya tutumlar yaşantısal öğrenmenin dört biçimi içinde yer almasıyla gerçekleştirilebilir. Öğrencilerin etkin olabilmeleri için dört farklı yeteneğe ihtiyaçları vardır. Bunlar; somut yaşantı, yansıtıcı gözlem, soyut kavramsallaştırma ve aktif yaşantıdır. Ayrıca bireylere ait birbirinden farklı dört baskın öğrenme stili vardır. Bunlar; Değiştiren, Yerleştiren, Ayrıştıran ve Özümseyen'dir. Kolb'e göre öğrenme sürecinin iki temel boyutu vardır. Bunlardan birincisi; soyut kavramsallaştırmadan somut yaşantıya, ikincisi; aktif yaşantıdan yansıtıcı gözleme uzanır. Tüm bu yaklaşımların ışığında, öğrenci, eğer kendi öğrenme stilini keşfedebilirse öğrenme daha anlamlı ve kalıcı olacaktır. Böylece metabilis seviyesi yükselecek ve öğrenmeyi öğrenecektir. Yapılan bu çalışma sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitim fakültelerini kazandıktan sonra gerçek anlamda zihinsel olarak sosyal bilgiler dersi öğretmeni olma özelliğine sahip olup olmadıklarının araştırılması ve alanındaki boşluk dikkate alınarak yapılmıştır. Bu araştırma, sosyal bilgiler eğitimi üzerine yapılan çalışmaların yaygın olmaması, diğer branşlarla ilgili çalışmaların daha yaygın olmasından dolayı önemlidir. Bilindiği gibi ortaokulun temel derslerinden birisi olan sosyal bilgiler dersinin eğitim ve öğretimini gelecek nesillere aktaracak lisans düzeyinde sosyal bilgiler öğretmenliği okuyan öğretmen adaylarıdır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sorumlu oldukları dersler; Tarih, Coğrafya, Siyaset Bilimi, Sosyal Bilgilerin Temelleri, Sosyal Psikoloji, Arkeoloji, Antropoloji, Sosyoloji, Felsefe, Ekonomi, Bilim Teknoloji ve Sosyal Değişme, Sanat ve Estetik, İnsan İlişkileri ve İletişim, Günümüz Dünya Sorunları, Sosyal Proje

Geliştirme gibi yaşamla doğrudan iç içe olan derslerdir. Nitekim bu alanda yapılan çalışmalar ve araştırmaların artması bu derslerin hayata entegre olması kısmında önem arz etmektedir.

Araştırma kapsamında sosyal bilgiler bölümünde okuyan öğretmen adaylarının görüşlerine başvurarak bir değerlendirme yapılması durumunda, bu alanda yeni önerilere zemin hazırlayacak nitelikte sonuçlara ulaşılabileceği beklenilmektedir..

1.3. Araştırmanın Amacı

Çağdaş eğitim-öğretim sistemi, öğrencilere yönelik bireyselleştirilmiş eğitim olanaklarını içerir ve eğitim-öğretim ortamında ve dışında öğrencinin kişisel özelliklerine ve bireysel ihtiyaçlarına yönelik bir farkındalığın önemine dikkat çeker.

Öğrenme stili, bireysel farklılık kavramını en açık ifade eden önemli kavramlardan biridir. Öğrenme stilleri öğretmenlere sınıflarında bireyselleştirilmiş öğretim uygulamaları için organize edilmiş bir sistem sunmaktadır. Bu nedenle eğitim-öğretimin düzenlenmesi ve yürütülmesinde bireysel farklılıkların, gelişim düzeylerinin ve farklı öğrenme stillerinin dikkate alınması gerekmektedir. Bu açıklamalar ışığında bu araştırmada, İlköğretim Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümü okuyan öğretmen adaylarının baskın olan öğrenme stillerini belirlemek ve cinsiyetin, öğrenim türlerinin öğrenme stilleri üzerindeki etkisini incelemektir.

1.4. Varsayımlar ve Sınırlılıklar

Bu araştırmanın varsayımları aşağıdaki gibidir:

1. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının düşünerek ve inanarak cevap verdikleri,
2. Uygulanan veri toplama aracının araştırmayla ilgili sonuca ulaşmada yeterli olduğu,
3. Araştırmada kullanılan ölçek ve yöntemin araştırmanın amacına hizmet ettiği,
4. Araştırma sonucu elde edilecek verilerin sonuçları yansıtacağı varsayılmıştır.

Bu araştırmanın sınırlılıkları aşağıdaki gibidir:

1. 2014–2015 eğitim öğretim yılı Amasya Üniversitesi, İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü öğrencileri ile sınırlıdır.
2. Araştırma, veri toplama aracına verilmiş cevaplar ile sınırlıdır.

1.5. Problem Durumu ve Alt Problemler

1.5.1. Bu Çalışmanın Temel Problem Durumu

Sosyal Bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin, öğrenme stilleri cinsiyetlere ve öğrenim türlerine göre nasıl dağılmaktadır?

1.5.2. Alt Problemler

1. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adaylarının öğrenme stilleri nasıl bir dağılım göstermektedir?

1.1. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünde okuyan erkek öğretmen adaylarının öğrenme stilleri nasıl bir dağılım göstermektedir?

1.2.Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünde okuyan kız öğretmen adaylarının öğrenme stilleri nasıl bir dağılım göstermektedir?

2. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre öğrenme stilleri nasıl bir dağılım göstermektedir?
3. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği okuyan öğretmen adaylarının veya öğrencilerinin sahip oldukları öğrenme stilleri (4 farklı öğrenme stiline göre) arasında anlamlı bir ilişki söz konusu mudur?

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, Türkiye’de yapılan araştırmalar yer almaktadır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Kolb’un öğrenme stillerine göre baskın öğrenme stilini incelemek amacıyla yapılan çalışmaların yanı sıra sadece sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının değil, Fen Bilgisi öğretmen adayları örnekleminde yapılan çalışmalara yer verilmiştir. Bu tarama ile fark edildi ki, Sosyal Bilgiler öğretmenliği okuyan öğrencilerin baskın öğrenme stilleri alanından yapılan çalışmalar, diğer öğretmenlik programlarına göre daha azdır.

Yapılan çalışmamalar aşağıdakiler gibidir:

Bahar ve Sülün’ün (2011) Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öğrenme Stilleri, Cinsiyet Öğrenme Stili İlişkisi Ve Öğrenme Stiline Göre Akademik Başarı başlıklı makalede, fen bilgisi öğretmen adaylarının öğrenme stillerini belirlemek, cinsiyet ile öğrenme stili arasında ilişki ile öğrenme stiline göre akademik başarı durumu arasında anlamlı bir fark olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmaya 2008-2009 öğretim yılında Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesinin Fen Bilgisi Öğretmenliği Programına kayıtlı 184 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin % 39,7’sinin ayrıştırıcı, % 34,2’sinin özümseyen, % 15,2’sinin değiştiren ve % 10,9’unun yerleştiren öğrenme stiline sahip olduğu bulunmuştur. Cinsiyet ile öğrenme stili arasında herhangi bir bağlantı tespit edilememiştir. Öğrencilerin öğrenme stiline göre akademik başarı durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

2. YÖNTEM

2.1.Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nicel araştırma desenlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Değişkenlerin, tek tek, tür ya da miktar olarak oluşumlarının belirlenmesi amacı ile yapılan araştırma modellerine Tekil Tarama Modelleri denir. Bu tür yaklaşımda ilgilenilen olay, madde, birey, kurum, grup, konu vb. birim ve duruma ait değişkenler ayrı ayrı betimlenmeye (tanımlanmaya) çalışılır. İlişkisel tarama modelleri iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir. Bu tür bir düzenlemede aralarında ilişki aranacak değişkenler, tekil taramada olduğu gibi, ayrı ayrı sembolleştirilir. Ancak bu sembolleştirme (değer verme, ölçme), ilişkisel bir çözümlemeye olanak verecek şekilde yapılmak zorundadır. İlişkisel çözümleme iki türlü yapılabilir. Bunlar: korelasyon türü ilişki ile karşılaştırma yolu ile elde edilen ilişkilerdir. (Karasar, 2012) Tarama Modellerine bakıldığında Genel Tarama Modelleri, Tekil Tarama Modelleri ve İlişkisel Tarama

Modelleri olarak ele alınabilir. Bu çalışma yapılan açıklamalar ışığında tarama modeli uygulanmış betimsel bir araştırmadır.

Verilerin analizinde frekans dağılımı kullanılmış ve frekans dağılımında puanların dağılımını betimlemek için verileri sayı ve yüzdelik olarak verilmiştir. Frekans dağılımı, tablo halinde verilebileceği gibi, uygun olması durumunda farklı grafikler kullanılarak da açıklanabilir. Frekans dağılımında değişken süreksiz ise bar ve daire olarak, sürekli ise histogram istenirse normal dağılım eğrisi ile birlikte seçilebilir.

Bu araştırmada gerekli veriler öğrenme stilleri envanteri ile toplanmıştır.

Öğrenme Stilleri Envanteri: David A. Kolb tarafından 1985 yılında geliştirilen ve güvenilirliği sınanmış, daha sonra Aşkar ve Akkoyunlu (1993) tarafından Türkçeye uyarlanmış ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır.

2.2. Evren ve Örneklem (Çalışma Grubu)

Araştırmanın evrenini, 2014–2015 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümündeki tesadüfi örneklem ile seçilmiş 1.2.3.4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla Kolb (1985) tarafından geliştirilen, Aşkar ve Akkoyunlu (1993) tarafından Türkiye’de uygulanabilirliğine yönelik çalışması yapılan 12 maddelik Kolb Öğrenme Stili Envanteri (ÖSE) kullanılmıştır. Öğrenme stillerinin belirlenmesinde Kolb (1985) ÖSE normları dikkate alınmıştır. ÖSE’deki 12 maddenin her birinde dört ifade bulunmaktadır. Bu ifadelerden birincisi somut yaşantı yeteneğine (SY), ikincisi yansıtıcı gözlem yeteneğine (YG), üçüncüsü soyut kavramsallaştırma yeteneğine (SK), dördüncüsü aktif yaşantı yeteneğine (AY) ilişkin ifadelerdir. Buna bağlı olarak her bir maddenin birinci şıklarının toplamı öğrencinin somut yaşantılarının (SY) puanını, ikinci şıklarının toplamı öğrencinin yansıtıcı gözlem (YG) puanını, üçüncü şıklarının toplamı öğrencinin soyut kavramsallaştırma (SK) puanını, dördüncü şıklarının toplamı da öğrencinin aktif yaşantı (AY) puanını verir. Öğrencilerin her bir ifadeye verdiği puanlara göre her bir ifade için 12 ile 48 arasında puan elde edilir. 12 maddenin toplam SY puanı, YG puanı, SK puanı ve AY puanı belirlendikten sonra birleştirilmiş puanlar AY-YG ve SK-SY şeklinde elde edilir. AY-YG ve SK-SY birleştirilmiş puanları da -36 ile +36 arasında değişir. Somut Yaşantı ve Yansıtıcı Gözlem öğrenme biçimlerinin bileşeni Değiştiren; Yansıtıcı Gözlem ve Soyut Kavramsallaştırma biçimlerinin bileşeni Özümseyen; Soyut Kavramsallaştırma ve Aktif Yaşantı biçimlerinin bileşeni Ayrıştıran; Somut Yaşantı ile Aktif Yaşantı biçimlerinin bileşenleri de Yerleştiren öğrenci tipidir. Bu bileşenler sonucunda en yüksek puana sahip olan öğrenme alanı, öğrencinin baskın öğrenme stili olduğu alanı vermektedir. Yani, SK-SY de elde edilen pozitif puan; öğrenmenin soyut, negatif puan ise öğrenmenin somut olduğunu gösterir. AY-YG de elde edilen pozitif puan; öğrenmenin aktif, negatif puan ise öğrenmenin yansıtıcı olduğunu gösterir (Kolb, 1985; Aşkar ve Akkoyunlu, 1993). İki puanın kesiştiği nokta bireye en uygun olan öğrenme stilini vermektedir (Gencel, 2006).

2.4. Verilerin Analizi

Öğrenme stilleri envanteri sonucunda elde edilen verilerin analizi SPSS-20’de, öğrencilerin öğrenme stillerinin çeşitli değişkenler açısından aralarında fark olup-olmadığını belirlemek için frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma değerlerini ortaya koymak için MANOVA analizi ve Pearson Korelasyonu kullanılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için elde edilen verilerin istatistiksel çözümlenmesi sonucunda ulaşılan bulgulara ve bulgularla ilgili yorumlara yer verilmektedir. Aşağıda araştırma kapsamındaki tüm katılımcılar için Kolb Öğrenme Stilleri ölçeğinden elde edilen aritmetik ortalamalar ve diğer istatistikler sunulmuştur. Elde edilen bulguların literatür ile desteklenmesi durumu, “İlgili Araştırmalar” başlığında detaylı olarak verilmiştir.

Tablo 1. Örneklemenin Demografik Özellikleri ve 4 Farklı Öğrenme Stili Frekans Dağılımı

Cinsiyet		N	%		N	%
	Kız	40	50,0		40	50,0
	Erkek	40	50,0		40	50,0
	Toplam	80	100,0		80	100,0
4 FARKLI ÖĞRENME STİLİ	DEĞİŞTİREN	3	3,8	ÖZÜMSEYEN	2	2,5
		1	1,3		2	2,5
		7	8,8		2	2,5
		5	6,3		2	2,5
		7	8,8		4	5,0
		2	2,5		9	11,3
		9	11,3		5	6,3
		9	11,3		2	2,5
		6	7,5		12	15,0
		8	10,0		10	12,5
		5	6,3		9	11,3
		6	7,5		7	8,8
		4	5,0		6	7,5
		4	5,0		3	3,8
		1	1,3		3	3,8
		2	2,5		2	2,5
		1	1,3		80	100
		80	100			
	AYRIŞTIRAN	1	1,3	YERLEŞTİREN	1	1,3
		2	2,5		2	2,5
		5	6,3		5	6,3
		6	7,5		6	7,5
		8	10,0		8	10,0
		9	11,3		9	11,3
		4	5,0		4	5,0
		8	10,0		8	10,0
		4	5,0		4	5,0
		6	7,5		6	7,5
		7	8,8		7	8,8
		5	6,3		5	6,3
		2	2,5		2	2,5
		4	5,0		4	5,0
		3	3,8		3	3,8
		1	1,3		1	1,3
		2	2,5		2	2,5
		2	2,5		2	2,5
		1	1,3		1	1,3
		80	100		80	100

Grafik 1. Değiştiren Öğrenme Stili Histogram Grafiği

Tepe değer: Ortalama = 60,26
59.00 Standart sapma. = 4,118
Ortanca: 60,00 N = 80
Çarpıklık:
0.218
Basıklık: -
0,117

Değiştiren öğrenme stiline ait histogram grafiği incelendiğinde ortalamanın ve ortancanın birbirine eşit olduğu ve mod'un ise bu değerlere yakın olduğu görülmektedir. Ayrıca çarpıklık katsayısına bakıldığında bu değer "0" olduğu yani dağılımın simetrik olduğu görülmektedir. Bu verilerden yola çıkarak dağılımın uygun olduğu görülmektedir.

Grafik 2. Özümseyen Öğrenme Stili Histogram Grafiği

Tepe değeri: Ortalama = 58,19
58.00 Standart sapma= 3,725
Ortanca: 58.50 N = 80
Çarpıklık:-
0,213
Basıklık:
0,085

Özümseyen öğrenme stiline ait histogram grafiği incelendiğinde ortalamanın, ortancanın ve mod'un birbirine eşit olduğu görülmektedir. Ayrıca çarpıklık katsayısına bakıldığında sıfırın altında olsada (-0,213) sıfıra çok yakın bir değer olduğu için dağılımın simetrik olduğu görülmektedir. Bu verilerden yola çıkarak dağılımın normal dağılıma uygun olduğu görülmektedir.

Grafik 3. Ayırıştırıcı Öğrenme Stili Histogram Grafiği

Tepe değer: Ortalama = 61,38
56,00 Standart sapma = 8,643
Ortanca: 60,00 N = 80
Çarpıklık:
0,460
Basıklık: -
0,539

Ayırıştırıcı öğrenme stiline ait histogram grafiği incelendiğinde aritmetik ortalama değerinin medyan değerinden büyük olduğu ancak aradaki farkın çok az olması ve mod değerinin de bu iki değere çok yakın olduğu görülmektedir. Ayrıca çarpıklık katsayısına bakıldığında bu değer "0" olduğu, yani dağılımın simetrik olduğu görülmektedir. Bu verilerden yola çıkarak değerlendirme yapıldığında, dağılımın normal dağılıma uygun olduğu görülmektedir.

Grafik 4. Yerleştiren Öğrenme Stili Histogram Grafiği

Tepe değer: Ortalama = 61,38
56,00 Standart sapma = 8,643
Ortanca: 60,00 N = 80
Çarpıklık:
0,460
Basıklık: -
0,539

Yerleştiren öğrenme stiline ait histogram grafiği incelendiğinde, aritmetik ortalama değerinin medyan değerinden büyük olduğu, ancak aradaki farkın çok az olması ve mod değerinin de bu iki değere çok yakın olduğu görülmektedir. Ayrıca çarpıklık katsayısına bakıldığında bu değer “0” olduğu, yani dağılımın simetrik olduğu görülmektedir. Bu verilerden yola çıkarak dağılımın normal dağılıma uygun olduğu görülmektedir.

Tablo-2. Öğrenme Stillerine Ait Minimum Maksimum Puanlar Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

	Minimum	Maksimum	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
Değiştirilen	52.00	73.00	60.26	4.1177
Özümseyen	49.00	67.00	58.19	3.7250
Ayrıştırılan	46.00	82.00	61.38	8.6425
Yerleştiren	46.00	82.00	61.38	8.6425

Tablo 2’den de görüldüğü gibi öğrenciler için en uygun öğrenme stili ‘Ayrıştırılan’ ve ‘Yerleştiren’ öğrenme stilleridir. Bu öğrenme stillerine ait aritmetik ortalamalar arasındaki farklılığın anlamlılığı ilişkili gruplar için 1-yönlü ANOVA analiziyle belirlenmiş ve sonuçlar aşağıda Tablo-3’te sunulmuştur.

Tablo-3. Tüm Öğrencilerin 4 Öğrenme Stiline Ait Ortalamaları Arasındaki Farklar İçin 1-Yönlü İlişkili ANOVA

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Denekler Arası	3214,200	79	40,686			
Ölçüm	542,025	3	180,675	3,885	0,010	1-2
Hata	11022,975	237	46,510			
Toplam	14779,200	319				

Tablo-3’de görüldüğü gibi öğrencilerin 4 öğrenme stiline ait aritmetik ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur. ($F_{(3,237)}=3.885$, $p<0.05$, ‘özümseyen’ öğrenme stili ortalama puanı ($\bar{x}=58,19$), ‘değiştiren’ öğrenme stili ortalama puanını $\bar{x}=60,26$ göre daha düşüktür. ‘Ayrıştırılan’ ve ‘yerleştiren’ öğrenme stillerine ilişkin ortalama puanlar arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Öğrenme Stilleri Cinsiyete Göre Farklılık Göstermekte midir?

Bu sorunun cevabı için cinsiyet değişkeni bağımsız değişken ve öğrencilerin 4 öğrenme stiline yönelik puanları bağımlı değişkenler olarak ele alınıp 2-grup MANOVA (çok değişkenli varyans analizi) analizi yapılmıştır.

Cinsiyete göre öğrenme stilleri arasındaki farklılıklar için yapılan çok değişkenli varyans analizi (2-grup MANOVA) sonucuna bakıldığında cinsiyete göre 4 öğrenme stili arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($Wilks\Lambda=0.915$, $p=0.078$). Yani öğrencilerin öğrenme stilleri, cinsiyete göre farklılık göstermemektedir.

Tablo-4. Öğrenme Stilleri Arasındaki Korelasyon

	Değiştiren	Özümseyen	Ayrıştıran	Yerleştiren
Değiştiren	1,000	,116	-,652**	-,652**
Pearson-	,	,307	,000	,000
CorrelationSig.(2-tailed)	80	80	80	80
N				
Özümseyen	,116	1,000	-,603**	-,603**
Pearson-	,307	,	,000	,000
CorrelationSig.(2-tailed)	80	80	80	80
N				
Ayrıştıran	-,652**	-,603**	1,000	1,000**
Pearson-	,000	,000	,	,
CorrelationSig.(2-tailed)	80	80	80	80
N				
Yerleştiren	-,652**	-,603**	1,000**	1,000
Pearson-	,000	,000	,	,
CorrelationSig.(2-tailed)	80	80	80	80
N				

Korelasyon 0,01 seviyesinde (iki yönlü) önemlidir.

Tablo 4 incelendiğinde ‘değiştiren’ öğrenme stili ile ‘ayrıştıran’ ve ‘yerleştiren’ öğrenme stilleri arasında orta düzeyde, negatif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir $r = -0.652$. Buna göre, değiştiren öğrenme stiline sahip olma düzeyi arttıkça ‘ayrıştıran’ ve ‘yerleştiren’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi azalmaktadır.

‘Özümseme’ öğrenme stili ile ‘ayrıştıran’ ve ‘yerleştiren’ öğrenme stilleri arasında orta düzeyde, negatif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir $r = -0.603$. Buna göre, ‘özümseme’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi arttıkça, ‘ayrıştıran’ ve ‘yerleştiren’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi azalmaktadır.

‘Ayrıştıran’ öğrenme stili ile ‘değiştiren’ öğrenme stili arasında orta düzeyde, negatif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir $r = -0.652$. Buna göre, ‘ayrıştıran’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi arttıkça, ‘değiştiren’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi azalmaktadır.

‘Ayrıştırıcı’ öğrenme stili ile ‘özümseme’ öğrenme stili arasında orta düzeyde, negatif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir $r = -0.603$. Buna göre, ‘ayrıştırıcı’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi arttıkça, ‘özümseme’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi azalmaktadır.

‘Ayrıştırıcı’ öğrenme stili ile ‘yerleştiren’ öğrenme stili arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir $r = 1.000$. Buna göre, ‘yerleştiren’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi arttıkça, ‘değiştiren’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi azalmaktadır.

‘Yerleştiren’ öğrenme stili ile ‘özümseyen’ öğrenme stili arasında orta düzeyde, negatif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir $r = -0.603$. Buna göre, ‘yerleştiren’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi arttıkça, ‘özümseme’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi azalmaktadır.

‘Yerleştiren’ öğrenme stili ile ‘değiştiren’ öğrenme stili arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir $r = 1.000$. Buna göre, ‘yerleştiren’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi arttıkça, ‘değiştiren’ öğrenme stiline sahip olma düzeyi artmaktadır.

5. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada Sosyal Bilgiler öğretmenliğinde okumakta olan öğrencilere (toplam 80) Kolb Öğrenme Stili Envanteri uygulanmıştır. Toplanan veriler analiz edilerek, öğrencilerin öğrenme stillerinin cinsiyete ve öğrenim türüne göre nasıl bir dağılım gösterdiğine bakılmıştır. Bulgular, Sosyal Bilgiler öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin yarıdan fazlasının özümseyen, öğrenme stilini tercih ettiklerini ortaya koymuştur. Ayrıca bu çalışmada elde edilen bulgular, yapılan benzer çalışma bulgularıyla tutarlılık göstererek, cinsiyetin öğrenme stili üzerinde etkisinin olmadığını göstermektedir.

Ayrıca Bahar ve Sülün (2011)’ün yanında kaynakçada belirtilen bu çalışmalara benzer Bahar, Özen, Gülaçtı (2009) ve Numanoğlu ve Şen (2007)’in araştırmalarında elde ettikleri bulgularıyla bu çalışmada elde edilen bulgular tutarlılık göstererek, cinsiyetin öğrenme stilleri üzerinde etkisi olmadığı bulunmuştur. Bu çalışmanın aksine Çaycı ve Ünal (2007)’in yaptıkları araştırmada da cinsiyetin öğrenme stilleri üzerinde etkisine rastlanmıştır.

Ergür, çalışmasını dört yıllık lisans programında okuyan öğrenci ve öğretim üyeleri üzerine yapmış ve onun çalışmasında da erkek öğrencilerin ve öğretim üyelerinin birinci sırada değiştiren öğrenme stilini tercih ettikleri belirlenmiştir.

Bu bulgular öğretmen yetiştiren kurumlarda çalışan öğretim elemanlarının, verdiği derslerde öğrencilerin bireysel farklılıklara göre eğitim-öğretim ortamının sağlanması ve öğretmen adaylarının öğrenme stillerini dikkate almalarını sağlayabilir. Böylece, öğretmen adaylarının, öğrenimleri süresince öğrenmeye ve derslere karşı olumlu tutumlar geliştirmesine yardımcı olunabilir.

6. ÖNERİLER

Öğretmenlere Yönelik Öneriler

Araştırmanın sonuçlarından hareketle Kolb’un öğrenme stillerinin eğitim hayatına uyarlanmasına ilişkin olarak öğretmenlere yönelik bazı öneriler aşağıda verilmiştir:

- Milli Eğitim Bakanlığı öğretim programında Sosyal Bilgiler dersi ve eğitim başlığı altında verilen tüm bilgilerin uygulama alanına yansıtılamaması, öğretmenlerin

yeterince bilgi sahibi olmamasına bağlı olabilir. Öğrenme stillerinin eğitim alanına yerleşebilmesi için öğretmenlere hizmet içi eğitim verilebilir ya da seminer düzenlenebilir. Böylece öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınarak sınıf içi etkinliklerde farklı yöntem ve tekniklerden yararlanarak bilgi ve beceriler kazandırılabilir.

- Sınıf içi etkinlikler yapılırken öğrenci öğrenme stillerinin bilinmesinin yanı sıra öğretmenlerin de kendi öğrenme stillerini bilmeleri faydalı olacaktır. Nitekim bu etkinliklerin oluşturulup kavranabilmesi öğretmenin rol model olmasıyla doğrudan ilişkilidir. Öğretmenler, öğrencilerinin öğrenmeye dönük özelliklerini ve gereksinimlerini dikkate almaya özen göstermelidirler.
- Öğretmenlerin, öğretmenlik alan bilgisinin dışında, kendilerini geliştirip yenilemesi, farklı öğrenme kuramlarını uygulaması, öğretim yöntem ve teknikleri açısından faydalı olacaktır.

Eğitim Fakültesi Öğrencilerine Yönelik Öneriler

Araştırmanın sonuçlarından hareketle Kolb'un öğrenme stillerinin eğitim hayatına uyarlanmasına yönelik öğrencilere yönelik aşağıda bazı önerilere yer verilmiştir:

- Öğrenci için önemli olan yeni bir bilgiyle karşılaştığında, bunu hangi yöntemi kullanarak daha çabuk öğreneceğine karar vermesidir. Bunun için hangi yöntemi uygulaması ve hangisinin daha etkili olduğu bilincinde olması son derece önemlidir.
- Öğrenmenin en etkin bir şekilde hangi yöntemi kullanarak öğreneceğinizin kararını vermek, öğrenmeleri daha kolay anlaşılır ve kalıcı hale getirebilir.

7. KAYNAKLAR

- Aktaş, İ.P. ve Mirzeoğlu, D. E. (2008). İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Öğrenme Stillerinin Okul Başarılarına ve Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarına Etkisi, *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, VII (1) 1-8
- Ateş, A ve Altun, E. (2008) Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Öğrencilerinin Öğrenme Biçimleri ve Öğrenme Tercihleri, *Eurasian Journal of Educational Research*, 30, 1-16
- Aşkar , P. ve Akkoyunlu,B. (1993). Kolb Öğrenme Stili Envanteri, *Eğitim ve Bilim*. s. 87 ss:37-47.
- Bahar, H.H. Özen, Y. Gülaçtı, F. (2009). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Cinsiyet ve Branşa Göre Akademik Başarı Durumları İle Öğrenme Stillerinin İncelenmesi *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, cilt: 42, sayı: 1, ss.69-86
- Bahar, H.H. ve Sülün, A. (2011) Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öğrenme Stilleri Cinsiyet Öğrenme Stili İlişkisi Ve Öğrenme Stiline Göre Akademik Başarı, *Kastamonu Eğitim Dergisi*.Cilt:19 no:2.ss. 379-386
- Büyüköztürk, Ş. (2014) Sosyal Bilimleri İçin Veri Analizi El Kitabı, İstatistik, Araştırma Deseni Spss Uygulamaları Ve Yorum. Genişletilmiş 20. Baskı. Ankara. Pegem akademi ss:21-40

- Çaycı, B ve Ünal E. (2007) Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sahip Oldukları Öğrenme Stillerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi *Bilim, eğitim ve düşünce dergisi* Cilt 7, Sayı 3, ss.1-16
- Demirkaya, H., Mutlu, M. ve Uşak, M. (2003). 4Mat Öğretim Sistem Modeli'nin Çevre Eğitimine Uygulanması, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:14
- Durukan, E. (2013) Türkçe Öğretmen Adaylarının Öğrenme Stilleri Ve Öğrenme Stratejileri Arasındaki İlişki, *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 8/1 Winter 2013, p.1307- 1319, Ankara-Turkey
- Ekici, G. (2003). Uzaktan Eğitim Ortamlarının Seçiminde Öğrencilerin Öğrenme Stillerinin Önemi, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24:48-55
- Ergür, D.O. (1998). H.Ü. Dört Yıllık Lisans Programlarında Öğrenci ve Öğretim Üyelerinin Öğrenme Stillerinin Karşılaştırılması, *Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Gencil, İ. E. (2006). *Öğrenme Stilleri, Deneyimsel Öğrenme Kuramına Dayalı Eğitim, Tutum ve Sosyal Bilgiler Program Hedeflerine Erişi Düzeyi*, Dokuz Eylül Ün., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi.
- Hasırcı, Ö. K. (2006). Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri: Çukurova Üniversitesi Örneği, *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 2 (1): 15-25
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayınları, 23.Baskı, Ankara.
- Kılıç, E. (2002). Baskın öğrenme stiliinin öğrenme etkinlikleri tercihi ve akademik Başarıya etkisi. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 1 (1): 1-15
- Kolb, D. A. (1984) *Experiential Learning: Experiences as the source of learning and development*. Englewood Cliffs, N.J. :Prentice-Hall.
- McCarthy, B. (1987). *The 4MAT System: Teaching to Learning Styles with Right/Left Mode Techniques*. Barrington: Excel Inc
- Merter, F. (2009) Cumhuriyet-Dicle-İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri Ve Öğrenme Stillerini Farklılaştıran Sosyo-Ekonomik Faktörler, *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 78-96.
- Mutlu, M ve Aydoğdu, M. (2003) Fen Bilgisi Eğitiminde Kolb'un Yaşantısal Öğrenme Yaklaşımı, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* Yıl:2003 (1) Sayı:13
- Numanoğlu, G. ve Şen, B. (2007) Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)* Cilt 8, Sayı 2, (2007), (129-148) 129
- Uğur, B. (2007). *Öğrencilerin Karma Öğrenme Yöntemine ve Yöntemin Uygulanmasına Yönelik Görüşlerinin Başarı, Cinsiyet ve Öğrenme Stilleri Açısından İncelenmesi*, Hacettepe Ün., Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi

Uğur, N. (2008). *Algısal Öğrenme Stilleri Açısından İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının ve Öğretmen Uygulamalarının İncelenmesi*, Çukurova Ünv., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

EKLER

EK 1: VERİ TOPLAMA ARACI

DEĞERLİ ÖĞRENCİ,

Aşağıda öğrenme stilinizi belirlemek amacıyla 12 adet yarım bırakılmış ifade verilmiştir. Lütfen her bir ifadeyi dikkatle okuyunuz ve bu yarım kalmış ifadeyi tamamlamak üzere verilen seçenekleri, size en uygun olana 4 puan vererek en az uygun olana doğru 3, 2, 1 puan veriniz.. Aşağıdaki örnek bu işlemi nasıl yapacağınızı açıklamak üzere verilmiştir.

Örnek:

- Öğrenirken,
3 Mutlu olurum
2 Dikkatli olurum
1 Hızlı davranırım
4 Kendi fikrimi oluştururum

Vereceğiniz cevaplar sadece bilimsel bir araştırmada kullanılacaktır, katkılarınız için teşekkür ederim.

D İ K K A T : Cinsiyetinizi mutlaka işaretleyiniz.----→ Cinsiyetiniz : KIZ ()
ERKEK()

1. Öğrenirken ...,

- Duygularımı da öğrenmeye katarım.
-----Öğrendiğim fikirler üzerinde düşünmeyi severim.
-----Bir şeyler yapıyor olmaktan hoşlanırım.
-----İzlemekten ve dinlemekten hoşlanırım.

2. En iyi öğrenme yolum...,

- Dikkatle dinlemek ve izlemektir.
-----Kendi mantığımla yorumlamaktır.
-----Duygularıma ve sezgilerime güvenmektir.
-----Çok çalışıp bir şeyleri başarmaktır.

3. Öğrenirken...,

- Mantığıma uygun olan sonucu bulmaya çalışırım.
- Öğrenmede sorumlu olduğumu hissederim.
- Derse katılmadan sessizce izlerim.
- Derse yoğun bir şekilde katılırım.

4. En iyi...,

- Duygularımla öğrenirim.
- Yaparak öğrenirim.
- İzleyerek öğrenirim.
- Fikirler üzerinde düşünerek öğrenirim.

5. Öğrenirken...,

- Konuyla ilgili yeni bilgilere/fikirlerle açığım.
- Konuyu her yönüyle/ayrıntılarıyla ele alırım.
- Konuyu kendi içinde küçük bölümlere ayırırım.
- Konuyla ilgili öğrendiğim şeyleri yapmaktan/uygulamaktan hoşlanırım.

6. Öğrenirken...,

- Gözlem yapan biriyim.
- Öğrenmeye katılan biriyim.
- Duygularıyla hareket eden biriyim.
- Mantıklı davranan biriyim.

7. En iyi öğrenme yolum...,

- Konuyla ilgili gözlem yapmaktır.
- İnsanlarla konuyla ilgili konuşmak, iletişim kurmaktır.
- Konunun dayandığı temel fikirleri düşünmektir.
- Konuyla ilgili deneme ve uygulama yapmaktır.

8. Öğrenirken...,

- Çalışmamın sonuçlarını görmekten hoşlanırım.
- Konuyla ilgili temel fikirleri düşünmeyi severim.
- Acele etmekten hoşlanmam.
- Kendimi tamamen öğrenme işinin içinde hissederim.

9. En iyi öğrenme yolum...,

- İzlemektir.
- Hissettiklerimi dikkate almaktır.
- Öğrendiklerimi uygulamaktır.
- Kendi düşüncelerimi dikkate almaktır.

10. Öğrenirken...,

- Çekingen biri olurum.
- Öğrendiklerimi sorgulamadan kabul ederim.
- Sorumluluklarımı bilen biriyim.
- Öğrendiğim şeyler üzerinde düşünen biriyim.

11. Öğrenirken...,

- Derse katılırım.
- Derse katılmadan izlerim.
- Öğrendiklerimi değerlendiririm.
- Aktif olmaktan hoşlanırım.

12. En iyi öğrenme yolum...,

- Anlatılan fikirleri (konuları) tek tek ele almaktır.
- Yeni fikirleri öğrenmeye açık olmaktır.
- Dikkatli olmaktır.
- Anlatılanları uygulamaktır.